

[Kjærbøl.]

udover at bestræbe sig for, at byggeomkostningerne ikke går op? Jeg har sagt rentud, at det er muligt, at samfundet må bringe ofre. Det danske samfund og den danske rigsdag kan ikke i det lange løb sidde og se på et byggeri, som frit kan udvikle sig på store områder, hvor pengene løber rundt uden kontrol, og samtidig finde sig i en finansieringspolitik, der medfører, at det byggeri, vi har så hårdt brug for, ikke kommer i gang.

Indenrigs- og boligministeren (Aksel Møller): Det ærede medlems bemærkninger gik ud på, at vi var nogenlunde enige om målsætningen, men højst uenige om midlerne. Jeg er ganske enig med det ærede medlem i — det fremgår også af alt, hvad jeg har sagt —, at det gælder om at billiggøre byggeriet, og som det ærede medlem sidst sagde, at gøre det gennem at forkorte byggeperioden. Jeg er ganske enig med det ærede medlem, men da det ærede medlem forlod sin ministerstol, var byggeperioderne så lange, som de ikke havde været siden 1945—46. Så siger det ærede medlem, at det skyldes materialereguleringens ophævelse. Jeg siger dertil: udmærket, men ligner den situation, vi havde dengang, den situation, vi har nu? d.v.s., vil materialereguleringen, som var passende på det tidspunkt, også være passende nu? Dertil siger jeg, materialeregulering er kun passende som udvej, i det øjeblik efterspørgslen efter byggeri, altså i form af bygherrer, som melder sig og vil bygge, er større end kapaciteten, der skal tilfredsstille den, d.v.s. at der er flere, der vil købe mursten, end der er mursten, flere, der vil efterspørge arbejdere, end der er arbejdere. Men den situation foreligger ikke i dag. Det er deri, det negative i det ærede medlems stilling til den aktuelle situation ligger. Det er et middel, vi diskuterer, og spørgsmålet er, om midlet er tjenligt i denne situation, eller det ikke er tjenligt. Jeg er nået til den opfattelse, at det ikke er tjenligt. Vi kan åbenbart ikke nå videre, for det ærede medlem vil vel for sit vedkommende fastholde, formentlig ud fra sin livsanskuelses grundsætninger, at selvom vi ikke har brug for kontrol, skal vi have kontrol.

(Kort bemærkning).

Kjærbøl: Ja, det sidste var jo et lille hornsignal fra begyndelsen af 1950, da den højtærede minister var i opposition, men når ministeren nu står og siger: Hvad kan

det nytte? Der er så lidt byggeri i gang, så der er rigeligt af arbejdskraft til det, så er der altså ikke meget byggeri i gang. Det har ministeren selv erkendt, og så siger jeg: Hvorfor kan ministeren så ikke anvise udveje eller i hvert fald gå så langt, at han siger: jeg vil undersøge, om det er muligt at få boligbyggeriet forceret frem. For det kan jo ikke nytte, at ministeren står her med den negative indstilling, at da der er et meget ringe byggeri, trænges der ikke til nogen regulering, der er arbejdskraft nok til byggeriet. Arbejdskraften skal først og fremmest bruges til boligbyggeriet, boligbyggeriet skal efter min mening have første prioritet, men ministeren gør det nærmest til et appendiks til alt det øvrige byggeri, og det er det, jeg advarer imod og går imod.

Indenrigs- og boligministeren (Aksel Møller): Det synes mig, at det ærede medlem ganske overser, hvad han forøvrigt var så venlig at takke for eller i hvert fald at udtrykke sin anerkendelse af, da han talte forleden dag, at vi har lavet en ordning, som vi håber at opnå det høje finansudvalgs tilslutning til, gående ud på at fremkalde så megen projekteringsvirksomhed som overhovedet muligt for at sikre os, at der er projekter nok fremover, således at i det øjeblik de vanskeligheder, byggeriet har i finansieringsmæssig henseende, er overvundet, vil der være byggeplaner, som ligger helt færdige til iværksættelse. Vi søger altså på den måde at undgå et slip i byggeriet. Dertil vil jeg gerne føje som svar på det spørgsmål, som nu naturligt melder sig, nemlig hvornår det tidspunkt kommer, da vanskelighederne er overvundet, at det kommer, i det øjeblik byggepriserne i samfundet er nået ned på en højde, som muliggør, at lejlighederne kan udlejes. For at opnå dette er det nødvendigt, at vi tager en periode med begrænsning af byggeriet, hvilket altså nu er kommet til at påhvile mig. Jeg har kun den tilføjelse at gøre, og den gør jeg ærligt og åbent, at finansieringsvanskelighederne har gjort denne begrænsning større end efter det program, som jeg udarbejdede i begyndelsen af 1950; men nu er disse finansieringsvanskeligheder til en vis grad overvundet, og det sidste, der er tilbage, lykkes det os såmænd også nok at overvinde, efterhånden som vi får den orden på byggeriet, som det ærede medlem ved vi skal have, men som det ærede medlem vil opnå ad veje, som jeg ikke kan tjene ham i at følge.